

Veřejnost nahlédne do majetku politiků

LIDOVÉ NOVINY
10.3.2015

Politici a další veřejní funkcionáři budou vyplňovat údaje o majetku v hodnotě přesahující 250 tisíc korun **do nově vzniklého registru.** Za nepravdivé informace jim bude hrozit finanční postih.

TOMÁŠ TOMÁNEK

PRAHA Od podzimu příštího roku budou moci lidé nahlížet do majetkových poměrů veřejných funkcionářů. Umožní jim to nová elektronická databáze, kterou chce vláda vybudovat zhruba za 20 milionů korun.

Centrální registr shromáždí data od poslanců, senátorů, členů vlády, ale i veřejné ochránkyne práv, členů nejvyššího vedení České národní banky nebo obecních zastupitelů.

Ti všichni budou muset do 30 dnů od nástupu do funkce nahlásit svůj majetek. Pokud tak ne učiní, případně vyplní neúplné či nepravdivé údaje, hrozí jim až čtvrtmilionová pokuta.

Registr vznikne na základě připravované novely zákona o střetu zájmů. Tu chystá úřad ministra pro legislativu a lidská práva Jiřího Dienstbiera (ČSSD).

„Navrhovaná právní úprava zvýší možnost veřejné kontroly v oblasti střetu zájmů,“ píše se v předkládací zprávě.

Stále na očích

Ředitel Nadačního fondu proti korupci Petr Soukenka je ale k přínosu změny zdrženlivý. Skepticky se staví zejména k výši finančního postihu za neúplná data.

„Ta částka je spíše směšná. Pokud někdo nelegálně získá desítky milionů, je 250 tisíc jako nic,“ míní.

Co přinese elektronická databáze

- Politici a funkcionáři budou hlásit majetek s pořizovací cenou **nad 250 tisíc korun** (dosud platí hranice 500 tisíc).
- Na nahlášení budou mít **30 dnů od nástupu** do veřejné funkce.
- Hlásit budou typicky **například osobní automobily**, cenné obrazy či šperky.
- Pokud politik či funkcionář nějaký podstatný údaj zamlčí, **může dostat pokutu až 250 tisíc korun.**
- Novela zákona o střetu zájmů zavádí i pokutu 500 tisíc korun za **porušení konkurenční doložky.**
- Zákon začne platit **v roce 2016**, poprvé se tak bude vztahovat na nově zvolené krajské zastupitele.

Šéf organizace založené podnikatelem a protikorupčním aktivistou Karlem Janečkem přesto věří, že odstrašující pro potenciální korupčníky může být právě fakt, že jejich majetkové poměry bude mít na očích veřejnost.

„Když politik do příznání napíše, že má být v paneláku, jezdí škodovkou, a přitom má vilu

a bentleye, lidé mu to spočítají ve volbách. Stačí jim vědět, že lže,“ řekl včera LN Soukenka.

Funkcionáři vyplní údaje o majetku, jehož pořizovací cena přesahuje čtvrt milionu korun. „V oznámení lze tedy očekávat uvedení osobních automobilů, cenných obrazů, šperků a podobně,“ vyjmenovává předkládací zpráva.

Návrh počítá s tím, že provoz databáze a dohled nad jejím obsahem případně ministerstvu spravedlnosti, které v tuto chvíli spravuje ministr nominovaný hnutím ANO.

Kromě počáteční investice do technického vybavení bude provoz registru stát každoročně zhruba dva miliony korun.

Zaklínadlo open data

Novinkou, kterou předloha přinese, je vyplňování majetkových poměrů pouze na počítači. Politici tak nebudou odevzdávat žádné papírové formuláře.

To umožní ihned vidět, kdo požadované údaje zadal a kdo ne. Podle novely bude elektronický systém sám hlásit, pokud funkcionář nezadal data v předepsaném čase a rozsahu.

Veškeré informace mají být navíc ve formátu takzvaných otevřených dat. Ta lze dále automaticky

zpracovávat nebo v nich jednoduše vyhledávat.

Člověk, který bude chtít do registru nahlížet, požádá ministerstvo spravedlnosti o přístupové údaje. To mu obratem pošle přihlašovací jméno a heslo.

Kromě pokuty za nesprávně vyplněné údaje zavádí novela zákona o střetu zájmů i další sankce. Nejvýznamnějším postihem je až půl milionu za porušení konkurenční doložky. Tedy případu, kdy funkcionář skončí s prací pro stát a najde si místo u firmy, kde by mohl zneužít nabytých informací v neprospěch předchozího zaměstnavatele.

První politici, kteří vložili svá data do elektronického registru, budou krajské zastupitelé. Zákon totiž začne platit dnem, kdy začnou příští krajské volby. Tedy někdy na podzim 2016. Přesné datum konání voleb vyhláší prezident.